

Briselē, 28.8.2020.
COM(2020) 435 final

2020/0207 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

**ar kuru saskaņā ar Direktīvas 2003/96/EK 19. pantu Vācijai atļauj piemērot samazinātu
nodokļa likmi elektroenerģijai, kas tiek tieši piegādāta ostā noenkurotiem kuģiem**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai Savienībā reglamentē 2003. gada 3. oktobra Padomes Direktīva 2003/96/EK, kas pārkārto Kopienas noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai¹ (“Enerģijas nodokļu direktīva” jeb “direktīva”).

Saskaņā ar minētās direktīvas 19. panta 1. punktu un papildus jo īpaši 5., 15. un 17. pantā izklāstītajiem noteikumiem Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var atļaut jebkurai dalībvalstij ieviest turpmākus atbrīvojumus no nodokļa vai nodokļa samazinājumus īpašu politikas apsvērumu interesēs.

Ar Padomes 2014. gada 14. oktobra Īstenošanas lēmumu 2014/722/ES² (pirms tam ar Padomes 2011. gada 12. jūlija Īstenošanas lēmumu 2011/445/ES³) Vācijai jau ir atļauts piemērot samazinātu elektroenerģijas nodokļa likmi elektroenerģijai, kas tiek tieši piegādāta ostās noenkurotiem kuģiem, kuri nav privāti izprieču kuģi⁴ (“krasta elektroenerģija”).

Šā priekšlikuma mērķis ir pagarināt minēto atļauju, kā to lūgusi Vācija, ņemot vērā to, ka pašreizējās atkāpes termiņš beidzas 2020. gada 16. jūlijā.

Vācijas iestādes 2020. gada 29. janvāra vēstulē informēja Komisiju par savu nodomu pagarināt pašreizējo pasākumu līdz 2025. gada 31. decembrim. Papildu informācija tika sniegta 2020. gada 30. aprīļa vēstulē.

Vācija vēlētos pagarināt atļauju piemērot samazinātu nodokļa likmi EUR 0,50/MWh apmērā, kas vienāda ar direktīvā noteikto minimālo nodokļa likmi elektroenerģijai uzņēmuma vajadzībām, krasta elektroenerģijas piegādei kuģiem⁵, kuri Savienības jūrās un iekšējos ūdeņos darbojas vienīgi komerciālos nolūkos (ieskaitot zveju)⁶.

Pieprasītais piemērošanas termiņš ir no 2020. gada 17. jūlija līdz 2025. gada 31. decembrim, turpinot pašreizējo atkāpi un iekļaujoties Enerģijas nodokļu direktīvas 19. pantā noteiktajā maksimālajā termiņā.

Šis samazinājums ir paredzēts, lai turpinātu radīt ekonomisko ieinteresētību krasta elektroenerģijas izplatībā un izmantošanā, lai samazinātu gaisa piesārņojumu ostas pilsētās un uzlabotu tajās gaisa kvalitāti un samazinātu troksni, tādējādi uzlabojot vietējo iedzīvotāju veselību.

Mērķis pasākumam, ko piemēros Vācija, ir arī samazināt ūdens transportlīdzekļu ietekmi uz vidi.

¹ OV L 283, 31.10.2003., 51.-70. lpp.

² OV L 300, 18.10.2014., 55.-56. lpp.

³ OV L 191, 22.7.2011., 22. lpp.

⁴ Termins “privāts izprieču kuģis” ir definēts Direktīvas 2003/96/EK 14. panta 1. punkta c) apakšpunkta otrajā daļā.

⁵ Pieprasījumā norādīti kā visi motorizētie kuģi, laivas un peldlīdzekļi, uz kuriem attiecas kombinētās nomenklatūras 89. nodaļa.

⁶ Kā noteikts valsts tiesību aktos, pasākums neattiecas uz krasta elektroenerģiju, ko piegādā ūdens transportlīdzekļiem, tiem uzturoties kuģu būvētavā.

Pieprasot šo pasākumu, Vācija vēlas saglabāt stimulu krasta elektroenerģijas izmantošanai, kas tiek uzskatīta par mazāku piesārņojumu radošu alternatīvu, salīdzinot ar elektroenerģijas ražošanu ostās noenkurotos kuģos. Kā norādīts pieprasījumā, Vācijā elektroenerģijas nodokļa standarta likme ir EUR 20,50/MWh. Pašlaik nodokļa atlaide ir EUR 20,00/MWh. Tas nozīmē, ka saņēmējiem tiek piemērota piemērojamā ES minimālā nodokļa likme elektroenerģijai saskaņā ar Enerģijas nodokļu direktīvu 0,50 EUR/MWh apmērā (kā noteikts direktīvas 10. panta 1. punktā un I pielikuma C tabulā, uzņēmuma vajadzībām). Vācija ļauj nodokļa priekšrocību piemērot kā samazinātu nodokļa likmi, ko iekasē par piegādēm (vajadzīga atļauja), vai kā nodokļu atmaksu.

No otras puses, saskaņā ar Enerģijas nodokļu direktīvas 14. panta 1. punkta c) apakšpunktu dalībvalstīm ir jāatbrīvo no nodokļiem energoprodukti, ko izmanto elektroenerģijas ražošanai ostās noenkurotos kuģos. Tās to var darīt arī attiecībā uz elektroenerģiju, ko ražo kuģos, kuri paredzēti kuģošanai pa iekšējiem ūdensceļiem saskaņā ar direktīvas 15. panta 1. punkta f) apakšpunktu. Vācija apstiprināja šā pēdējā minētā fakultatīvā atbrīvojuma transponēšanu.

Vācijas iestādes norādīja, ka nodokļa samazināšana tiek piemērota visiem kuģiem, kas nav privāti izpriecu kuģi; tas nozīmē, ka visi kuģi, kurus izmanto komerciālajā navigācijā, neatkarīgi no to lieluma vai karoga valsts, var gūt labumu no nodokļa samazināšanas. Tomēr kuģiem nav pienākuma izmantot krasta elektroenerģiju.

Kā norādīts pieprasījumā, kopš shēmas stāšanās spēkā 2011. gadā saņēmēju skaits ir ievērojami palielinājies; iekšējo ūdensceļu nozarē gandrīz visi kuģi var iegādāties krasta elektroenerģiju; pašlaik jūrniecības nozarē ir ļoti maz iekārtu, kas nav paredzētas prāmjiem satiksmei starp salām. Turklāt saskaņā ar pieejamajiem datiem iekšzemes ūdeņos darbojas 454 iekārtas, 385 iekārtas tiek plānotas un ir potenciāls vēl 115 iekārtām. Jūras ostās darbojas 240 iekārtas (no kurām 237 ir prāmju reisiem starp salām), 30 iekārtas tiek plānotas (galvenokārt kruīza kuģiem un konteinerkuģiem) un ir potenciāls vēl 32 iekārtām.

Aplēsēs par pasākuma radītajiem nodokļu izdevumiem Vācijas iestādes aprēķināja nodokļu ieņēmumu zaudējumus, pamatojoties uz saņēmēju elektroenerģijas patēriņu un priekšrocības apjomu. Pašlaik samazinātais nodoklis ir 20,00 EUR/MWh (kā minēts iepriekš, standarta nodokļa likme ir 20,50 EUR/MWh). 2019. gadā no krasta elektroenerģijas ostās tika iztērēta elektroenerģija 79 302 MWh apmērā. Ņemot vērā nodokļu atvieglojumus, 2019. gadā radās nodokļu ieņēmumu zaudējumi 1,586 miljonu EUR apmērā. Pieņemot, ka turpmāk atbalsta pasākumu dēļ krasta elektroenerģijas izmantošana palielināsies, tiek lēsts, ka turpmākajos gados zaudējumi būs 2 miljoni EUR gadā.

Vācija lūdza piešķirt atļauju līdz 2025. gada 31. decembrim no 2020. gada 17. jūlija bez pārtraukuma ar pašreizējo atkāpi un nepārsniedzot maksimālo termiņu, kas norādīts direktīvas 19. panta 2. punktā.

Samazinot nodokli, Vācija vēlas sniegt stimulu kuģu operatoriem izmantot krasta elektroenerģiju, lai samazinātu emisijas atmosfērā un troksni, kas rodas, ostās noenkurotajiem kuģiem sadedzinot kurināmo, kā arī CO₂ emisijas. Samazinātas nodokļa likmes piemērošana uzlabotu krasta elektroenerģijas konkurētspēju salīdzinājumā ar flotes degvielas izmantošanu uz kuģa, uz ko attiecas atbrīvojums no nodokļa.

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā rīcībpolitikas jomā**

Nodokļu noteikšanu elektroenerģijai reglamentē Direktīva 2003/96/EK, jo īpaši tās 10. pants. Direktīvas 14. panta 1. punkta c) apakšpunktā paredzēts obligāts atbrīvojums no nodokļiem

elektroenerģijai, ko ražo kuģi. Direktīvas 5., 15. un 17. pantā paredzēta iespēja dalībvalstīm piemērot nodokļu diferencēšanu, tostarp atbrīvojumus un samazinājumus, atsevišķiem elektroenerģijas izmantošanas veidiem. Tomēr minētie noteikumi kā tādi neparedz samazinātus nodokļus krasta elektroenerģijai.

Saskaņā ar Vācijas iestāžu sniegto informāciju pasākums ir valsts atbalsts un ietilpst ES tiesību aktu tvērumā šajā jomā; konkrētāk, shēma tika uzskatīta par piemērotu un paziņota saskaņā ar 25. pantu Komisijas Regulā (EK) Nr. 800/2008⁷, kas patlaban ir aizstāta ar Komisijas Regulu (ES) Nr. 651/2014⁸, kā sīkāk norādīts turpmāk.

Enerģijas nodokļu direktīvas noteikumi

Direktīvas 19. panta 1. punkta pirmā daļa skan šādi:

“Papildus iepriekšējos pantos, jo īpaši 5., 15. un 17. pantā noteiktajiem noteikumiem, Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var atļaut jebkurai dalībvalstij ieviest turpmākus atbrīvojumus vai samazinājumus īpašu politikas apsvērumu interesēs.”

Ar šo nodokļa samazinājumu Vācijas iestādes cenšas sasniegt mērķi popularizēt videi draudzīgāku veidu, kā ostās noenkurotie kuģi var iegūt vajadzīgo elektroenerģiju, tādējādi uzlabojot vietējo gaisa kvalitāti un samazinot troksni. Komisija jau ir ieteikusi izmantot krasta elektroenerģiju kā alternatīvu elektroenerģijai, kas ražota ostās noenkurotajos kuģos, un tādējādi jau ir atzinusi tās labvēlīgo ietekmi uz vidi⁹. Pašlaik elektroenerģijas nodokļa standarta likme ir 20,50 EUR/MWh; nodokļa atlaide patlaban ir EUR 20,00/MWh. Pēc tam saņēmējiem piemēro ES minimālo nodokļa likmi elektroenerģijai saskaņā ar Enerģijas nodokļu direktīvu 0,50 EUR/MWh apmērā, un tādējādi tas var turpināt sekmēt izvirzītā politikas mērķa sasniegšanu.

Iespēju ieviest labvēlīgu nodokļu režīmu attiecībā uz krasta elektroenerģiju var paredzēt saskaņā ar direktīvas 19. pantu, jo tā mērķis ir ļaut dalībvalstīm ieviest turpmākus atbrīvojumus vai samazinājumus īpašu politikas apsvērumu interesēs.

Vācija ir pieprasījusi pasākumu piemērot gandrīz uz 19. panta 2. punktā atļauto maksimālo laikposmu, t. i., sešus gadus. Principā jebkurai atbrīvojuma piemērošanas laikposmam ir jābūt pietiekami ilgam, lai neatturētu ostu operatorus un elektroenerģijas piegādātājus no vajadzīgo ieguldījumu veikšanas krasta elektroenerģijas objektos vai šo ieguldījumu turpināšanas. Minētais laikposms nodrošinās pēc iespējas lielāku juridisko noteiktību arī kuģu operatoriem, kuriem ir jāplāno savi ieguldījumi kuģa aprīkojumā.

Tomēr atkāpe nedrīkstētu apdraudēt spēkā esošā tiesiskā regulējuma tālāku attīstību, un būtu jāņem vērā Enerģijas nodokļu direktīvas pārskatīšana tuvā nākotnē un tas, ka Padome, iespējams, pieņems tiesību aktu, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu par grozījumiem Enerģijas nodokļu direktīvā. Šī pārskatīšana seko Enerģijas nodokļu direktīvas

⁷ Komisijas Regula (EK) Nr. 800/2008 (2008. gada 6. augusts), kas atzīst noteiktas atbalsta kategorijas par saderīgām ar kopējo tirgu, piemērojot Līguma 87. un 88. pantu (vispārējā grupu atbrīvojuma regula), OV L 214, 9.8.2008., 3.–47. lpp.

⁸ Komisijas Regula (ES) Nr. 651/2014 (2014. gada 17. jūnijs), ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (OV L 187, 26.6.2014., 1.–78. lpp.).

⁹ Komisijas Ieteikums 2006/339/EK (2006. gada 8. maijs) par krasta elektroenerģijas pieslēguma izmantošanas veicināšanu kuģiem, kas piestājuši Kopienas ostās (OV L 125, 12.5.2006.).

izvērtējumam¹⁰ un Padomes 2019. gada 28. novembra secinājumiem par ES enerģijas nodokļu sistēmu¹¹. Padome savos secinājumos aicināja Komisiju analizēt un izvērtēt iespējamās iespējas un savlaicīgi publicēt priekšlikumu par Enerģijas nodokļu direktīvas pārskatīšanu, kā arī aicināja Komisiju pievērst īpašu uzmanību direktīvas darbības jomai, minimālajām likmēm un konkrētiem nodokļu samazinājumiem un atbrīvojumiem.

Šādos apstākļos, lai gan šķiet lietderīgi piešķirt atļauju uz pieprasīto laikposmu, atkāpes spēkā esība būtu jāpakļauj nosacījumam, ka vispārīgi noteikumi šajā jautājumā nestājas spēkā līdz 2025. gada beigām.

Turklāt Vācijas iestādes uzsvēra, ka ir vajadzīgi papildu pasākumi (piemēram, citu elektroenerģijas komponentu samazināšana, dienas pakalpojuma cena, ieguldījumi krasta elektroenerģijas iekārtās un regulatīvie pasākumi), lai uzlabotu pamatnosacījumus krasta elektroenerģijas izmantošanai ostās.

Noteikumi par valsts atbalstu

Vācijas iestāžu plānotā samazinātā nodokļa likme 0,50 EUR/MWh atbilst minimālajam nodokļu līmenim attiecībā uz elektroenerģiju uzņēmuma vajadzībām, kas noteikts Direktīvas 2003/96/EK 10. pantā. Vācijas iestādes apgalvo, ka shēma tika uzskatīta par piemērotu saskaņā ar 25. pantu Komisijas Regulā (EK) Nr. 800/2008¹² (Vispārējā grupu atbrīvojuma regulas jeb VGAR iepriekšējā redakcija). Kā norādīts pieprasījumā, par esošo shēmu tika paziņots Komisijai 2014. gada 11. novembrī saskaņā ar VGAR (vecajā redakcijā) 25. pantu. Šie noteikumi patlaban ir aizstāti ar 44. pantu Komisijas Regulā (ES) Nr. 651/2014¹³, kas paredz nosacījumus, saskaņā ar kuriem atbalstu dabas resursu nodokļa samazinājumu veidā, kas atbilst Direktīvai 2003/96/EK, var atbrīvot no valsts atbalsta paziņošanas prasības. Šis priekšlikums neskar Komisijas veiktu pasākuma novērtējumu saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem. Turklāt priekšlikums Padomes īstenošanas lēmumam neskar dalībvalsts pienākumu nodrošināt atbilstību valsts atbalsta noteikumiem, tostarp Komisijas Regulai (ES) Nr. 651/2014.

• **Atbilstība pārējiem Savienības politikas virzieniem**

Politika vides un klimata pārmaiņu jomā

Pieprasītais pasākums attiecas galvenokārt uz ES vides un klimata pārmaiņu politiku. Ciktāl ar tā palīdzību būs iespējams samazināt flotes degvielas izmantošanu ostās noenkurotos kuģos, pasākums dos ieguldījumu vietējās gaisa kvalitātes uzlabošanā un trokšņa samazināšanā. Direktīvā 2008/50/EK par gaisa kvalitāti¹⁴ prasīts, lai dalībvalstis nodrošinātu, ka vairāku gaisa piesārņojošo vielu līmeņi nepārsniegtu direktīvā noteiktos robežlielumus, mērķlielumus un citus gaisa kvalitātes standartus. Šis pienākums dalībvalstīm paredz rast risinājumu tādām problēmām kā emisijas no kuģiem, kas noenkuroti ostās, kurās pastāv šādas problēmas, un ir domājams, ka ostās, kurās ir šādas problēmas, tiks turpmāk veicināta krasta

¹⁰ SWD (2019) 329 final.

¹¹ Padomes 2019. gada 28. novembra secinājumi, 14608/19, FISC 458.

¹² Komisijas Regula (EK) Nr. 800/2008 (2008. gada 6. augusts), kas atzīst noteiktas atbalsta kategorijas par saderīgām ar kopējo tirgu, piemērojot Līguma 87. un 88. pantu (vispārējā grupu atbrīvojuma regula), OV L 214, 9.8.2008., 3.–47. lpp.

¹³ Komisijas Regula (ES) Nr. 651/2014 (2014. gada 17. jūnijs), ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (OV L 187, 26.6.2014., 1.–78. lpp.).

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/50/EK (2008. gada 21. maijs) par gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropai (OV L 152, 11.6.2008., 1. lpp.).

elektroenerģijas izmantošana kā viens posms vispārējās gaisa kvalitātes stratēģijā. Krasta elektroenerģijas izmantošana tiek veicināta arī saskaņā ar Direktīvu (ES) 2016/802¹⁵, ar ko reglamentē sēra saturu kuģu degvielā.

Iespējams, ka pasākums izraisīs CO2 emisijas samazinājumu tādējādi, ka lielākas sistēmu efektivitātes un izmantoto degvielas resursu atšķirību dēļ sauszemes energotīkla energeosursu struktūra ir mazāk oglekļietilpīga nekā elektroenerģija, kas saražota uz kuģa, izmantojot flotes degvielu. Šajā sakarā Vācijas iestādes uzsvēra, ka, lai gan faktiskais CO2 emisiju ietaupījums ir atkarīgs no izmantotās elektroenerģijas kvalitātes, Vācijas elektroenerģijas struktūrā aplēstais ietaupījums būtu aptuveni 30 %, šai proporcijai nākotnē arvien palielinoties. Turklāt Vācijas iestādes sagaida, ka vietējās gaisa piesārņotāju (NOx, SOx, PM10, PM2,5) emisijas no elektroenerģijas ražošanas kuģī varētu pilnībā samazināt, izmantojot krasta elektroenerģiju; tāpat varētu ievērojami samazināt trokšņa emisijas.

Saskaņā ar Vācijas iestāžu sniegto informāciju kuģu dzinēji rada aptuveni turpmāk norādītās elektroenerģijas ražošanas emisijas uz vienu kWh, ko tādējādi varētu samazināt ar katru krasta elektroenerģijas kWh.

Kuģa tips	g CO2/kWh	g NOx/kWh	g SOx/kWh	g PM/kWh
Konteinerkuģis	640	12,0	0,39	0,19
Gāzes/naftas/ķīmisko	704	12,5	0,43	0,18
Sauso krāvu kuģis	699	13,0	0,43	0,18
Parasts				
daudzfunkcionāls	692	14,1	0,42	0,18
Kruīza kuģis	679	12,0	0,41	0,18
Citāds jūras kuģis	737	—	0,45	0,18
Iekšējo ūdensceļu kuģis	721	8,1	0,04	0,15
Ostas transportlīdzeklis	726	—	0,04	0,15

Enerģētikas politika

Pasākumi ir saskaņā ar Direktīvu 2014/94/ES par alternatīvo degvielu infrastruktūras ieviešanu¹⁶, kurā pievēršas jautājumam par krasta elektroenerģijas padeves objektu ierīkošanu ostās, ja ir šādu objektu pieprasījums un ja izmaksas nav nesamērīgas salīdzinājumā ar ieguvumiem, tostarp vides ieguvumiem. Turklāt tas ir atzīts par vispārējās nozīmes mērķi valsts atbalsta piešķiršanai saskaņā ar LESD 107. panta 1. punktu¹⁷.

Šeit jāatceras, ka viens no galvenajiem iemesliem krasta elektroenerģijas nelabvēlīgajai konkurētspējās situācijai ir tāds, ka alternatīva, proti, jūras ostās noenkurotos kuģos saražotā elektroenerģija, patlaban ir pilnībā atbrīvota no nodokļa – no nodokļa ir atbrīvota ne tikai

¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/802 (2016. gada 11. maijs), ar ko paredz sēra satura samazināšanu konkrētiem šķidrā kurināmā veidiem (OV L 132, 21.5.2016., 58.–78. lpp.).

¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/94/EK (2014. gada 22. oktobris) par alternatīvo degvielu infrastruktūras ieviešanu (OV L 307, 28.10.2014., 1.–20. lpp.).

¹⁷ C(2014) 2231 final, 2014. gada 9. aprīlis (Valsts atbalsts SA.37322 (2013/N) – Vācija: Alternatīva elektroapgāde kruīza kuģiem Hamburgas ostā (*Altona–HafenCity*)).

flotes degviela, kas izmantota elektroenerģijas ražošanai, kā noteikts Direktīvas 2003/96/EK 14. panta 1. punkta a) apakšpunktā, bet arī tā elektroenerģija, kura saražota kuģī (skat. Direktīvas 2003/96/EK 14. panta 1. punkta c) apakšpunktu). Lai gan pēdējo minēto atbrīvojumu pašu par sevi ir grūti savienot ar Savienības mērķiem vides jomā, tā pamatā ir praktiski apsvērumi. Lai apliktu ar nodokļiem kuģī saražoto elektroenerģiju, būtu nepieciešama kuģa īpašnieka – kas bieži vien reģistrēts trešā valstī – vai operatora deklarācija par patērētās elektroenerģijas apjomu. Šādā deklarācijā būtu jāiekļauj aplēse par to, kāda daļa elektroenerģijas patērēta tās dalībvalsts teritoriālajos ūdeņos, kurā maksājams nodoklis. Nepieciešamība iesniegt šādas deklarācijas katrā valstī, uz kuru teritoriālajiem ūdeņiem tas attiecas, kuģu īpašniekiem radītu milzīgu administratīvo slogu. Analogi apsvērumi attiecas uz kuģošanu pa iekšzemes ūdensceļiem un fakultatīvo nodokļu režīmu saskaņā ar direktīvas 15. panta 1. punkta f) apakšpunktu (īsteno Vācija). Ņemot vērā šos apstākļus, ir pamatoti neradīt nelabvēlīgu situāciju mazāku piesārņojumu radošajai alternatīvai, proti, krasta elektroenerģijas izmantošanai, un ļaut Vācijai turpināt piemērot samazinātu nodokļa likmi.

Transporta politika

Šis pasākums atbilst Komisijas Ieteikumam 2006/339/EK par krasta elektroenerģijas pieslēguma izmantošanas veicināšanu kuģiem, kas piestājuši Savienības ostās¹⁸, un Komisijas paziņojumam “Stratēģiskie mērķi un rekomendācijas ES jūras transporta politikai”¹⁹.

Iekšējais tirgus un godīga konkurence

No iekšējā tirgus un godīgas konkurences viedokļa pasākums tikai samazina pašreizējo kuģu degvielas nodokļa atbrīvojuma izraisīto nevienlīdzību nodokļu jomā starp diviem konkurējošiem elektroenerģijas avotiem, kas pieejami noenkurotiem kuģiem, proti, starp elektroenerģiju, kas saražota kuģī, un krasta elektroenerģiju.

Attiecībā uz konkurenci starp kuģu operatoriem vispirms jānorāda, ka pašlaik ļoti maz kuģu izmanto krasta elektroenerģiju uz komerciāla pamata. Tāpēc ievērojami konkurences kropļojumi varētu rasties tikai attiecībā uz tiem kuģiem, kas, pārejot uz krasta elektroenerģiju, gūtu labumu no pieprasītā pasākuma, un tiem, kuri turpinātu elektroenerģijas ražošanu kuģī. Lai gan precīzas izmaksu prognozes lielā mērā atkarīgas no naftas cenu izmaiņām un tādēļ prognozēšana ir sarežģīta, jaunākie pieejamie izvērtējumi (saskaņā ar Vācijas sniegtajiem datiem) liecina, ka kopumā pat pilnīgs nodokļu atbrīvojums vairumā gadījumu nesamazinātu krasta elektroenerģijas darbības izmaksas zem tā līmeņa, kas atbilst kuģī saražotas elektroenerģijas izmaksām²⁰, un tādējādi salīdzinājumā ar elektroenerģijas ražošanu kuģī neradītu būtisku konkurētspējas priekšrocību tiem kuģu operatoriem, kas izmanto krasta elektroenerģiju. Konkrētajā gadījumā būtisks tāda veida kropļojums, kā aprakstīts iepriekš, vēl jo mazāk ir sagaidāms tādēļ, ka Vācija ievēros Direktīvā 2003/96/EK noteikto minimālo nodokļu līmeni elektroenerģijai uzņēmuma vajadzībām.

¹⁸ Komisijas Ieteikums 2006/339/EK (2006. gada 8. maijs) par krasta elektroenerģijas pieslēguma izmantošanas veicināšanu kuģiem, kas piestājuši Kopienas ostās (OV L 125, 12.5.2006.).

¹⁹ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Stratēģiskie mērķi un rekomendācijas ES jūras transporta politikai 2018. gada perspektīvā”, COM(2009) 8 final, 2009. gada 21. janvāris.

²⁰ Skat. Eiropas Savienības Vides ģenerāldirektorāta 2005. gada augusta ziņojumu “Service Contract Ship Emissions: Assignment, Abatement and Market-based Instruments”, 2a uzdevums – Krasta elektroenerģija, http://ec.europa.eu/environment/air/pdf/task2_shoreside.pdf. Ir veikta izmaksu analīze trim ostām: Gēteborgai (Zviedrija), Džūno un Longbičai (ASV).

Turklāt, kā jau minēts, Vācija ļauj nodokļa priekšrocību piemērot gan kā samazinātu nodokļa likmi, ko iekasē par piegādēm (vajadzīga atļauja), vai kā nodokļu atmaksu. Ja piegādes brīdī piemēro samazināto likmi, elektroenerģijas piegādātājs varētu nodokļa priekšrocību nenodot tālāk vai tikai daļēji nodot tālāk galapatērētājam, proti, kuģa operatoram. Taču Vācijas iestādes norāda, ka nodokļa priekšrocība tiek nodota tālāk. Tomēr pat tajos gadījumos, kad nodokļa samazinājums tiek pilnībā nodots kuģu operatoriem, kuri saņem krasta elektroenerģiju ar mazāko piemērojamo nodokļa likmi, kas paredzēta Direktīvā 2003/96/EK, tiem nerodas labvēlīgāka ekonomiskā situācija salīdzinājumā ar operatoriem, kuri ražo paši savu elektroenerģiju kuģī, jo kuģī ražota elektroenerģija ir pilnībā atbrīvota no nodokļa. Vācijas iestādes uzskata, ka kuģī ražotas elektroenerģijas aizstāšana ar krasta elektroenerģiju, kurai piemērota minimālā nodokļa likme, kopumā neradītu priekšrocības izmaksu ziņā.

Turklāt attiecīgajiem kuģiem piekļuve krasta elektroenerģijai būs pieejama neatkarīgi no to karoga valsts, lai neradītu labvēlīgāku nodokļu situāciju valsts tirgus dalībniekiem salīdzinājumā ar konkurentiem no citām ES dalībvalstīm.

Attiecībā uz konkurenci starp ostām ir sagaidāms, ka jebkura iespējamā ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm, kas varētu rasties, ja kuģi maina savus maršrutus atkarībā no iespējas izmantot krasta elektroenerģiju ar samazinātu nodokļa likmi, būs niecīga. Situācijā, kad, kā minēts iepriekš, nav paredzams, ka par spīti nodokļa samazinājumam krasta elektroenerģijas izmantošana vismaz īstermiņā kļūs rentablāka par elektroenerģijas ražošanu kuģī, nav paredzams, ka šis nodokļa samazinājums krasta elektroenerģijai ievērojami izkropļos konkurenci starp ostām, rosinot kuģus mainīt maršrutu atkarībā no šādas elektroenerģijas pieejamības. Vācijas iestādes apgalvo, ka ostu izvēlē nozīme ir citiem faktoriem (piemēram, preču vai pasažieru galamērķim vai citiem ekonomiskiem faktoriem), tāpēc vienīgi krasta elektroenerģijas pieejamībai nav izšķirošas nozīmes.

Turklāt Vācijas iestādes uzsver, ka krasta elektroenerģijas izmantošana ir ierobežota arī tādēļ, ka nav starptautiski saskaņotu tehnisko standartu attiecībā uz kuģu pieslēgšanu elektrotīklam, un dažos gadījumos krasta elektroenerģijas piegādes jaudas trūkuma dēļ.

Termiņš, uz kuru ierosināts pagarināt atļauju piemērot samazinātu nodokļa likmi, ja vien pašreizējā sistēmā un situācijā nenotiks būtiskas izmaiņas, padara maz ticamu, ka iepriekšējās rindkopās veiktā analīze pirms pasākuma termiņa beigām mainītos.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Padomes Direktīvas 2003/96/EK 19. pants.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Netiešo nodokļu uzlikšana, uz ko attiecas LESD 113. pants, pati par sevi nav ekskluzīvā Eiropas Savienības kompetencē LESD 3. panta nozīmē.

Tomēr saskaņā ar Direktīvas 2003/96/EK 19. pantu Padomei tika piešķirta ekskluzīva kompetence ar sekundāru tiesību aktu atļaut dalībvalstij ieviest turpmākus atbrīvojumus vai samazinājumus minētā noteikuma nozīmē. Dalībvalstis tāpēc nevar aizstāt Padomi. Tādējādi subsidiaritātes princips uz šo īstenošanas lēmumu neattiecas. Nekādā ziņā šis akts nav leģislatīvā akta projekts, tāpēc tas nebūtu saskaņā ar Līgumiem pievienoto 2. protokolu jāiesniedz valstu parlamentiem, lai pārbaudītu atbilstību subsidiaritātes principam.

- **Proporcionalitāte**

Šajā priekšlikumā ir ievērots proporcionalitātes princips. Nodokļu samazinājums nepārsniedz konkrētā mērķa sasniegšanai vajadzīgo.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Ierosinātais instruments ir Padomes īstenošanas lēmums. Direktīvas 2003/96/EK 19. pants paredz tikai šāda veida pasākumu.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, Apspriešanās ar ieinteresētajām personām un ietekmes novērtējumu rezultāti**

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaude**

Pasākumam nav nepieciešama spēkā esošo tiesību aktu novērtēšana.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Šā priekšlikuma pamatā ir Vācijas pieprasījums, un tas attiecas tikai uz šo dalībvalsti.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Neatkarīgu ekspertu atzinums nebija vajadzīgs.

- **Ietekmes novērtējums**

Šis priekšlikums attiecas uz atļaujas piešķiršanu atsevišķai dalībvalstij pēc tās lūguma, un ietekmes novērtējums tam nav nepieciešams.

Tomēr, kā minēts iepriekš, Vācijas sniegtā informācija liecina, ka pasākumam būs ierobežota ietekme uz nodokļu ieņēmumiem un nodokļa likme krasta elektroenerģijai joprojām būs virs minimālā nodokļu līmeņa, kas noteikts Direktīvā 2003/96/EK. Vācija sagaida, ka pasākumam būs pozitīva ietekme vides aizsardzības mērķu sasniegšanā un jo īpaši gaisa kvalitātes uzlabošanā un trokšņa samazināšanā ostas pilsētās.

Precīzāk, saskaņā ar aplēsēm par pasākuma radītajiem nodokļu izdevumiem atbilstīgi Vācijas iestāžu sniegtajai informācijai turpmākajos gados sagaidāmi zaudējumi – 2 miljoni EUR gadā.

Tajā pašā laikā ieguvumi vides jomā var būt ievērojami. Vācijas iestādes uzsvēra, ka, lai gan faktiskais CO₂ emisiju ietaupījums ir atkarīgs no izmantotās elektroenerģijas kvalitātes, Vācijas elektroenerģijas struktūrā aplēstais ietaupījums būtu aptuveni 30 %, šai proporcijai nākotnē arvien palielinoties. Turklāt Vācijas iestādes sagaida, ka vietējās gaisa piesārņotāju (NO_x, SO_x, PM₁₀, PM_{2,5}) emisijas no elektroenerģijas ražošanas kuģī varētu pilnībā samazināt, izmantojot krasta elektroenerģiju; tāpat varētu ievērojami samazināt trokšņa emisijas.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Pasākums neparedz vienkāršošanu. Tas izstrādāts pēc Vācijas lūguma un attiecas vienīgi uz šo dalībvalsti.

- **Pamattiesības**

Pasākums neietekmē pamattiesības.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Minētais pasākums Savienībai nerada finansiālu un administratīvu slogu. Tādējādi priekšlikums neietekmē Savienības budžetu.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Īstenošanas plāns nav nepieciešams. Šis priekšlikums attiecas uz atļaujas piešķiršanu nodokļu samazināšanai atsevišķai dalībvalstij pēc tās lūguma. Tā ir paredzēta uz ierobežotu laikposmu – līdz 2025. gada 31. decembrim. Plānotā nodokļa likme būs vienāda ar minimālo nodokļu līmeni, kas noteikts Enerģijas nodokļu direktīvā. Pasākumu var izvērtēt, ja tiek pieprasīts pagarinājums pēc tam, kad ir beidzies tā derīguma termiņš.

- **Paskaidrojošie dokumenti (attiecībā uz direktīvām)**

Priekšlikumam nav vajadzīgi paskaidrojošie dokumenti par transponēšanu.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Tiesību akta 1. pantā noteikts, ka Vācijai būs atļauts piemērot samazinātu elektroenerģijas nodokļa likmi elektroenerģijai, kas tiek tieši piegādāta Vācijas ostās noenkurotiem kuģiem, kuri nav privāti izpriecu kuģi ("krasta elektroenerģija"). Nodokļa likme nedrīkst būt mazāka par 0,50 EUR/MWh, t. i., minimālo nodokļu līmeni elektroenerģijai uzņēmuma vajadzībām, kas noteikts direktīvā. Nedrīkstēs piegādāt elektroenerģiju ar samazinātu likmi privātiem izpriecu kuģiem, kas definēti Direktīvas 2003/96/EK 14. panta 1. punkta c) apakšpunkta otrajā daļā.

Tiesību akta 2. pantā noteikts, ka pieprasīto atļauju piešķir no 2020. gada 17. jūlija, turpinot spēkā esošo Padomes Īstenošanas lēmumu 2014/722/ES, līdz 2025. gada 31. decembrim – direktīvā atļautajā maksimālajā laikposmā, kas nepārsniedz sešus gadus, kā to pieprasījusi Vācija.

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

ar kuru saskaņā ar Direktīvas 2003/96/EK 19. pantu Vācijai atļauj piemērot samazinātu nodokļa likmi elektroenerģijai, kas tiek tieši piegādāta ostā noenkurotiem kuģiem

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes Direktīvu 2003/96/EK (2003. gada 27. oktobris), kas pārkārto Kopienas noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai¹, un jo īpaši tās 19. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Ar Padomes Īstenošanas lēmumu 2014/722/ES² Vācijai saskaņā ar Direktīvas 2003/96/EK 19. pantu ir atļauts līdz 2020. gada 16. jūlijam piemērot samazinātu nodokļa likmi elektroenerģijai, kas tiek tieši piegādāta ostā noenkurotiem kuģiem ("krasta elektroenerģija").
- (2) Vācija 2020. gada 29. janvāra vēstulē lūdza atļauju turpināt piemērot krasta elektroenerģijai samazinātu nodokļa likmi saskaņā ar Direktīvas 2003/96/EK 19. pantu.
- (3) Ar samazināto nodokļa likmi, ko tā plāno piemērot, Vācijas mērķis ir turpināt krasta elektroenerģijas izmantošanas veicināšanu. Salīdzinot ar flotes degvielas izmantošanu, šādas elektroenerģijas izmantošana tiek uzskatīta par videi nekaitīgāku veidu, kā apmierināt ostā noenkurotu kuģu vajadzības pēc elektroenerģijas.
- (4) Tā kā krasta elektroenerģijas izmantošana nerada tādas gaisu piesārņojošu vielu emisijas kā flotes degvielas izmantošana, tā veicina gaisa kvalitātes uzlabošanu ostas pilsētās un trokšņa samazināšanu. Ņemot vērā elektroenerģijas ražošanas struktūras īpašos apstākļus Vācijā, paredzams, ka krasta elektroenerģijas izmantošana, nevis tādas elektroenerģijas izmantošana, kas saražota, izmantojot flotes degvielu, samazinās CO2 emisijas, citus gaisa piesārņotājus un troksni. Tāpēc ir paredzams, ka pasākums veicinās Savienības vides, veselības un klimata politikas mērķu sasniegšanu.
- (5) Atļauja Vācijai piemērot samazinātu nodokļa likmi krasta elektroenerģijai nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs, lai veicinātu plašāku šādas elektroenerģijas izmantošanu, jo elektroenerģijas ražošana kuģī vairākumā gadījumu joprojām būs konkurētspējīgākā alternatīva. Tā paša iemesla dēļ un arī tādēļ, ka šīs tehnoloģijas izplatība tirgū pagaidām ir visai neliela, šis pasākums tā darbības laikā nevarētu radīt ievērojamus

¹ OV L 283, 31.10.2003., 51. lpp.

² Padomes Īstenošanas lēmums 2014/722/ES (2014. gada 14. oktobris), ar kuru saskaņā ar Direktīvas 2003/96/EK 19. pantu Vācijai atļauj piemērot samazinātu nodokļa likmi elektroenerģijai, kas tiek tieši piegādāta ostā noenkurotiem kuģiem (OV L 300, 18.10.2014., 55. lpp.).

konkurences kropļojumus, tādējādi tam nebūs negatīvas ietekmes uz iekšējā tirgus pareizu darbību.

- (6) Saskaņā ar Direktīvas 2003/96/EK 19. panta 2. punktu katrā saskaņā ar minēto noteikumu piešķirtajai atļaujai ir jābūt stingri ierobežotai laikā. Lai nodrošinātu, ka atļaujas termiņš ir pietiekami ilgs, lai neatturētu attiecīgos uzņēmējus no vajadzīgo ieguldījumu veikšanas, ir lietderīgi piešķirt atļauju līdz 2025. gada 31. decembrim. Tomēr atļauju būtu jāpārtrauc piemērot no dienas, kad sāk piemērot jebkādas vispārīgus noteikumus par nodokļu atvieglojumiem krasta elektroenerģijai, ko Padome pieņēmusi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 113. pantu vai citiem attiecīgiem noteikumiem, ja šādi noteikumi kļūst piemērojami pirms 2025. gada 31. decembra.
- (7) Lai nodrošinātu juridisko noteiktību ostu un kuģu operatoriem un izvairītos no tādas iespējamās administratīva sloga palielināšanas elektroenerģijas izplatītājiem un otrreizējiem izplatītājiem, ko varētu izraisīt izmaiņas nodokļa likmē, kuru iekasē par krasta elektroenerģiju, būtu jānodrošina, ka Vācija samazināto nodokļu likmi krasta elektroenerģijai var piemērot bez pārtraukuma. Tādēļ prasītā atļauja būtu jāpiešķir no 2020. gada 17. jūlija, lai to varētu piemērot uzreiz pēc tam, kad beidzas iepriekšējā, saskaņā ar Īstenošanas lēmumu 2014/722/ES noteiktā regulējuma darbības termiņš.
- (8) Šis lēmums neskar Savienības noteikumu par valsts atbalstu piemērošanu,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Vācijai atļauj piemērot samazinātu nodokļa likmi elektroenerģijai, kura tiek tieši piegādāta krastā noenkurotiem kuģiem, kas nav privāti izprieču kuģi ("krasta elektroenerģija"), ar noteikumu, ka tiek ievērotas Direktīvas 2003/96/EK 10. pantā noteiktās minimālās nodokļa likmes.

2. pants

Šo lēmumu piemēro no 2020. gada 17. jūlija līdz 2025. gada 31. decembrim.

Taču, ja Padome, rīkojoties saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 113. pantu vai citiem attiecīgiem noteikumiem, nosaka vispārīgus noteikumus par nodokļa priekšrocībām krasta elektroenerģijai, šis lēmums zaudē spēku dienā, kurā stājas spēkā šie vispārīgie noteikumi.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts Vācijas Federatīvajai Republikai.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*